

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

7/1745
1746
1747

Sayı : B.02.1.DTM.0.09.00.00/1166

06.03.2008* 9727

Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05/02/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3316 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları eki İzmir Milletvekili Sn. Oktay VURAL tarafından verilen 7/1745 ve 7/1746 sayılı yazılı soru önergeleri ile Van Milletvekili Sn. Fatma KURTALAN tarafından verilen 7/1747 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.


Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

Ekler:

1- Cevap yazısı (7 sayfa)

İzmir Milletvekili Sn. Oktay VURAL tarafından verilen 7/1745 sayılı soru önergesi:

1- CE işareti malların insan, bitki ve hayvan sağlığı gibi temel gerekliliklere göre üretildiğini gerektiğinde test ve muayene edildiğini, belgelendirildiğini gösteren bir işarettir. Asıl amacı ürün güvenliği olan bu işaret Türkiye’de ürün güvenliğinden sorumlu kuruluşlar tarafından denetlenmektedir.

Türkiye’de CE işaretine tabi ürünlerin denetimleri;

- İthalat aşamasındaki ürün güvenliği denetimlerinden sorumlu kuruluşlar olan Dış Ticaret Müsteşarlığı (Bölge Müdürlüklerine Bağlı Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenleri ile) ve Türk Standartları Enstitüsü,

- Mallar piyasaya sunulduktan sonraki ürün güvenliği denetimlerinden sorumlu kuruluşlar olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Telekomünikasyon Kurumu,

tarafından gerçekleştirilmektedir.

2- AB ile imzalanan Gümrük Birliği Kararı ile Türkiye, AB teknik mevzuatının üstlenilmesini ve bu mevzuatın bir parçası olan ithalat denetim sisteminin de AB’ye uyumlu bir sisteme dönüştürülmesini taahhüt etmiştir. Gümrük Birliği Kararı ile, hem Türkiye AB’den gelen mallara hem de AB Türkiye’den gelen malları gümrükte durdurulup kontrol etmeme taahhüdünde bulunmuştur.

Bu itibarla, Üçüncü ülkelerden gelip AB üzerinden Türk Gümrük Sahasına giren ürünler herhangi bir ithalat denetimine tabi tutulmamaktadır. Bu ürünler piyasada yetkili kuruluşlar tarafından denetlenmektedir.

3- Gümrük Birliği gereğince Türkiye ile AB arasında ticarete konu ürünler menşe ispat belgesine ihtiyaç olmaksızın serbest dolaşımında bulunmaktadır. AB’nin tercihli ticaret düzenlemesi uyguladığı ülkelerden trafik sapması yoluyla ülkemize giren ürünlere ilişkin olarak bugüne kadar yapılan çalışmalarımız neticesinde uygulamada karşılaşılan zorlukların sayısal anlamda etkin veriler oluşturulmasını güçleştirdiği bilinmektedir.

Bununla birlikte, uygulamada yaşanan zorluklar bir kenara bırakılarak özellikle önümüzdeki dönemde uygulanacak tercihli rejimler kapsamında AB’den yapılan ithalatta ülkemiz tarafından kapsamlı menşe sorgulaması yapılması planlanmakta olup konuya ilişkin olarak yapılan çalışmalar halihazırda devam etmektedir.

4- 2005-2006-2007 yılları için güvensiz ürünlere yönelik istatistikler menşe esasına göre değil, ürün türü/tanımı esasına göre tutulmuştur. Piyasa gözetimi kapsamında güvensiz olduğu tespit edilen AB menşeli ürünlerle ilgili istatistiki çalışmalar başlamış ancak henüz sonuçlanmamıştır.

Diğer taraftan, AB kaynaklı ürünler ithalatta Dış Ticaret Müsteşarlığı denetimine tabi olmadığı için bu konuda istatistiki bir veri bulunmamaktadır. Söz konusu verilere yetkili kuruluşlardan ulaşılması mümkün bulunmaktadır.

5- İthalatta ürün güvenliği denetiminden Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Türk Standartları Enstitüsü sorumludur. Dış Ticaret Müsteşarlığı Taşra Teşkilatına bağlı denetmenler tarafından gerçekleştirilen ürün güvenliği denetimlerine yönelik istatistikler şu şekildedir (veriler denetimlerin başladığı tarihte başlamakta, Şubat 2008’de sonlanmaktadır):

-Kişisel Koruyucu Donanımlar (denetimler 16/05/2005’te başlamıştır, istatistikler Şubat 2008’tarihine kadardır.):

Denetlenen parti sayısı: 1544
Uygun olmayan parti sayısı: 243
Uygun olmayan parti oranı: %15

-Oyuncaklar: (01/01/2006- 04/02/2008 tarihleri arası veriler)

Denetlenen parti sayısı: 10809
Uygun olmayan parti sayısı: 328
Uygun olmayan parti oranı: %3

-Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları: (01/05 /2006-04/02/2008 tarihleri arası veriler)

Denetlenen parti sayısı: 11637
Uygun olmayan parti sayısı: 272
Uygun olmayan parti oranı: %2.3

-Pil ve Aküler: (01/05/2006-04/02/2008 tarihleri arası veriler)

Denetlenen parti sayısı: 14421
Uygun olmayan parti sayısı: 127
Uygun olmayan parti oranı: %0.9

-Yapı Malzemeleri: (01/08/2006-04/02/2008 tarihleri arası veriler)

Denetlenen parti sayısı: 267
Uygun olmayan parti sayısı: 10
Uygun olmayan parti oranı: %3.7

İthalatta güvensiz bulunan ürünlere yönelik yaptırımlar: Ürünün ithalatı engellenmiş ve güvensizliğin türüne göre uyarı cezasından, ithalattan mene kadar çeşitli cezalar uygulanmıştır.

Diğer taraftan, ürünler piyasaya girdikten sonra piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu on Devlet Kurumu tarafından denetlenmektedir. Bu denetimler sonucu mevzuata uygun bulunmayan veya güvensiz ürünlere, 4703 sayılı Kanun çerçevesinde para cezası ve ürün toplatma gibi cezalar uygulanmaktadır. Ancak, bu denetimler ürün temelli olup menşe temelinde olmadığından (Türk menşeli ürünleri de içerdiğinden) sadece ithal edilen ürünlere yönelik bir uygunsuzluk verisi bu kurumlar tarafından Dış Ticaret Müsteşarlığına bildirilmemiştir.